

یادداشت

جستمان دانشگاه

حسن ثابتی روزنامه‌نگار

این عبارت که برای عنوان آخرین یادداشت این مجموعه مقالات انتخاب شده است، مبهم و غریب به نظر می‌رسد. واژه «دانشگاه» که تکلیف آن مشخص است- البته به گونه ضمنی برای مخاطب امروز و گرنه به شدت نیازمند دقت‌های مفهومی است- اما واژه «جستمان» و ترکیب این دو با هم نیازمند توضیح است. «مان» پسوند مکان است یعنی خانه یا محل. «جست» هم از جست و جوی آمده به معنی کاوش، پژوهش و ردگیری. شاید به لحاظ لغوی نوشتن «خانه پژوهش و جست‌وجو» یا «پژوهشگاه» اما مفهوم «جست‌وجو» ظرافت‌هایی دارد که ارزش به کار بردن این واژه را دارد. اولاً نوعی پیش‌فرض «وجود» نهفته است. گویی ما دنبال یک امر حقیقی و موجود می‌گردیم و مطمئنیم که هست و در خلأ و شک و تردید نیستیم. ثانیاً تأکید بر «تلاش» با خود دارد. ما در حال پیگیری و یافتیم نه مواجهه با حقیقتی حاضر و آماده. ثالثاً مفهوم پیچیدگی را نیز با خود دارد، یعنی ما گام به گام و ذره‌ذره در حال نزدیک شدن به واقعیت هستیم. رابعاً جست‌وجو و دنبال کردن به راه و مسیر ملازم است و بدون آن قابل تصور نیست. گویی تا جایی پیش‌امدیم و پیش‌رو نیز داریم. با جای پای گذشتگان گذاشته‌ایم و راهنمای آیندگانیم. تنهایی بدون دیگران مسیر بی‌معناست. خامسا پسوند «مان» خود نوعی ماندگاری و استمرار را می‌رساند و مقطعی و کوتاه‌مدت نیست. سادسا این جست‌وجوگری نامحدود نیست و در چارچوب یک محور مشخص و یک نیاز روشن است. اما درباره دانشگاه. البته قابل اضافه به‌امور دیگری مثل دین یا اخلاق یا مدرسه و... نیز هست. پس اجمالاً «جستمان دانشگاه» مکانی است که در آن مستمر، گام به گام و جمعی در جست‌وجوی دانشگاهیم. اما وعده این بود که راهکار پیشنهادی خود را ارائه کنیم. در این مجموعه سعی شده رویکرد و شاخه معرفتی و مطالعاتی‌ای با نام «دانشگاه پژوهی» معرفی و ابعاد مختلف آن به اختصار تشریح شود. از معنا، اهمیت، علل بی‌توجهی، رشته‌ها، تاریخچه، اشخاص حقیقی و حقوقی، جریان‌های فکری، مسائل و موضوعات آن صحبت شد. نه‌اندیشه‌شدن این رویکرد خود یکی از راهکارهای اساسی حل مسأله دانشگاه در ایران و آسیب‌های آن است. بنابراین دانشگاه‌پژوهی نیازمند یک نهاد است و «جستمان دانشگاه» نهاد دانشگاه‌پژوهی ست. البته لازم تأسیس این نهاد جدید علاوه بر محتوا و مبانی آن که در این سلسله یادداشت‌های تبیین شده، نیازمند روشن شدن اقتضانات ساختاری و اجرایی نیز هست که در ادامه اشاره کوتاهی به برخی ویژگی‌های این نهاد جدید خواهد شد. نحوه شکل‌گیری: تأسیس دفی این نهاد جز نابودی آن معنایی ندارد. چه‌بوسه‌سلیله نهاد دولتی یا خصوصی یا هرچای دیگر. شکل‌گیری آن باید مبتنی بر گروه‌هایی جمعی از علاقه‌مندان و فعالان و به مرور زمان قابل توجه و براساس میزان جدیت و پایمردی آنها باشد. مکان: محل و مکان آن باید در نزدیکی دانشگاهی بزرگ ولی بیرون از آن طراحی شود؛ جایگاهی نسبتاً بزرگ که به‌مرور هویتی مشخص در این زمینه یافته و دارای ویژگی‌های معماری و زیبایی‌شناسی خاص خود، فضاهای رسمی و غیررسمی علمی به شکل فردی و گروهی خواهد بود و به شکل شبانه‌روزی فعالیت کرده و قابل دسترسی برای همه اعضای جامعه خواهد بود. سازمان‌درونی؛ سه عملکرد آموزشی، پژوهش و خدمات را در نظامی جدید و هم‌زمان، به شکل جمع‌های گفت‌وگومحور به‌عهده دارد. ارزیابی افراد به شکل مستمر، رده‌بندی شده و غیرمبدون و با راهنمایی سطوح بالاتر صورت می‌پذیرد. تمام مسئولیت‌های بخش‌های مختلف به شکل انتخابی از بین فعالان و داوطلبانه و شورایی خواهد بود. -سازمان بیرونی: پرهیز از هرگونه وابستگی فکری، سیاسی، اداری و مالی. هیات‌امنی‌ای از نهادهای مرتبط به‌عنوان حامی معنوی و مشورتی حاضر خواهند بود. تأمین مالی و اقتصادی این نهاد براساس وقف و یاری‌گری اساتید، صاحب‌نظران یا اختصاص زمان و علم خود، بهره‌مندان با فعالیت داوطلبانه در بخش‌های مختلف و مشارکت در برنامه‌ها و دولت‌نهادها و اشخاص خیر یا کمک‌های مالی و هدایا بدون انتظار متقابل و بابت خیر صورت می‌پذیرد. اما نکته مهم اینکه شرایط و ویژگی‌های این نهاد اجمالاً اشاره و عمدتاً همانند سایر مطالب به تبیین کلی اکتفا شد و استدلال‌ها و منابع هر مورد یا بیان نشد یا اشاره‌وار از آن عبور شد. در هر صورت فارغ از جزئیات، مسأله دانشگاه در ایران و آسیب‌های نظام دانشگاهی هر روز ابعاد جدیدتری به خود می‌گیرد. لذا ضروری است که دانشگاه‌پژوهی به عنوان یک شاخه مطالعاتی مدنظر قرار گرفته و نهادهای مستمر و با هم‌افزایی همه‌علاقه‌مندان و یاران دانشگاه، پیشرفت روزافزون آن را رصد و پیگیری کند.

گلابه‌هایی که در جلسه دانشجویان با رئیس جمهور مطرح شد
دود نوسانات ارزی در چشم دانشجویان ایرانی مقیم خارج

چندی پیش بود که ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا قوانین عجیب و غریبی وضع کرد که روی وضعیت مهاجران و دانشجویان این کشور تأثیرگذار بود؛ قانونی که براساس آن دانشجویان ایرانی مقیم آمریکا دیگر نمی‌توانستند از آمریکا خارج شوند. بعد از دستور جنرال برانگیز ترامپ که چندی پیش در روزهایی که تازه‌وارد کاخ سفید محسوب می‌شد، اشتغال به تحصیل دانشجویان ایرانی را با مشکلات جدی مواجه کرد؛ این روزها این نوسانات ارزی است که گریبان‌گیر این دانشجویان شده است و این‌بار صدای اعتراض‌شان در جلسه با رئیس‌جمهور که به هند سفر کرده است، به گوش مسئولان رسید. حسن روحانی، رئیس‌جمهور روز جمعه به هند سفر کرد و در شهر حیدرآباد با دانشجویان مقیم هند دیدار و گفت‌وگو کرد؛ در این مراسم تعدادی از دانشجویان و ایرانیان علاوه بر شنیدن سخنان حسن روحانی دیدگاه‌ها، مشکلات و پیشنهادهای خود را با رئیس‌جمهور در میان گذاشتند و روحانی هم با اشاره به اینکه مطالبات و درخواست‌های برخی از دانشجویان و ایرانیان مقیم هند پیگیری می‌شود، از سفیر ایران خواست موارد مطرح‌شده را به مسئولان مربوطه منتقل کند تا اجرایی شود. شاید مهم‌ترین و اصلی‌ترین مشکلی که محور سخنان تمام دانشجویان در این مراسم بود، مشکل معیشتی بود که در این میان تأمین مخارج زندگی از برجسته‌ترین موارد آن بود. دبیر انجمن اسلامی دانشجویان ایران در شبه‌قاره هند در این مراسم، گفت: انتقال هزینه زندگی، شهریه دانشگاه و دیگر موارد از ایران از طرف خانواده‌ها به دانشجویان یا به‌صورت تبدیل ریال به روپیه در هند بوده یا به‌صورت واریزی ریال در حساب صرافی‌ها و اخذ روپیه در هند از واسطه‌های این صرافی‌هاست. او گفت: «تمام این صرافی‌ها از دانشجویان هستند که قسمتی از وقت درسی خود را صرف این کار می‌کنند.» هرچند این کار غیر قانونی است اما عملاً بدون انجام این کار زندگی در هند غیرممکن خواهد بود. این دانشجو خطاب به حسن روحانی گفت: «بگذاریم از صرافی‌های حوزه خلیج فارس که واسطه این دو هستند. تبدیل مستقیم دلار به روپیه ما را ملزم به پذیرش نرخ‌هایی- بعضاً کم می‌کند که صرافی‌های هند به ما می‌گویند و تبدیل ریال به روپیه خسارت‌های زیادی را به دانشجو وارد می‌کند تا جایی که نوسانات ارزی اخیر روپیه را از ۶۲ تومان به ۷۶ تومان رسانده است.» این دانشجو در ادامه صحبت‌هایش از حسن روحانی درخواست کرد دسترسی را محدود کند که بانک مرکزی تمهیدات لازم را در ایجاد شعب داخلی در شهرهای دانشجویی یا تعامل با بانک‌های هندی برای تبدیل مستقیم ریال به روپیه و حذف تمام واسطه‌ها در نظر بگیرد تا این تبدیل مستقیم به کاهش نرخ روپیه و نزدیک شدن آن به قیمت واقعی و عدم تأثیر مستقیم نوسانات ارز بر ارز دانشجویی را به روپیه برای دانشجویان واریز کرد. او همچنین گفت: «به‌طور قطع بهبود کمی و افزایش میزان ارز دانشجویی از برجسته‌ترین راهکارهای بسیاری از مشکلات باشد. فرآیند دریافت ارز دانشجویی به‌گونه‌ای است که دریافت آن برای بسیاری از دانشجویان امکان‌پذیر نیست. با وجود تلاش‌های بسیاری که برای راه‌اندازی سامانه‌هایی نظیر تاک صورت گرفته اما پاره‌ای از این مشکلات

در این باره هنوز وجود دارد.»
این مشکلاتی بود که این دانشجویان به آنها اشاره کرد و ادامه داد: «مدت‌دار بودن خرید مدارک و اعطای نوبت جهت معرفی به بانک از سوی سامانه که گاهی حدود یک یا دو ماه به طول می‌انجامد، نگهداری مبلغ درخواستی جهت اعطای ارز توسط بانک‌ها برای یک هفته کاری و این مسأله با وجود این امر است که پیش از آن پرداختی‌ها یک‌روزه بوده و تهیه این سپرده از سوی خانواده‌ها به سختی انجام می‌گیرد.» او خطاب به روحانی گفت: «تغییر نرخ ارز دولتی با توجه به نوسانات بازار ارز توسط بانک‌ها و عدم اعطای آن با توجه به نرخ مصوب ارز دولتی، سومین مشکلی که در حوزه معیشتی قابل طرح است عوارض خروج از کشور است. با وجود تسهیلاتی که کنسولگری‌ها برای دانشجویان قائل شده‌اند اما تأییدیه کنسولگری‌ها جهت عدم پرداخت عوارض خروج از کشور به دلیل تشکیل پرونده دانشجویی و پروسه تأییدیه از سوی وزارتین به‌ویژه وزارت بهداشت و دور بودن مسیر کنسولگری از برخی شهرهای دانشجویی، زمانبر بوده و نیاز به ثبت و تأییدیه کنسولگری‌ها در پاسپورت دانشجویان دارد و همین مسأله بسیاری از دانشجویان را از استفاده از این

هم کلاسی شهید

قهرمانان در دانشگاه

۲۳ شهید میهمان دانشگاه آزاد اسلامی هستند

همزمان با سالروز شهادت حضرت زهرا(س)، پیکر ۵۳ شهید گمنام در ۳۰ دانشگاه کشور از جمله برخی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی تشییع و تدفین می‌شوند. در همین راستا ۱۳ واحد دانشگاه آزاد اسلامی نیز میزبان ۲۳ شهید گمنام دفاع مقدس خواهند بود که مراسم تشییع و خاکسپاری پیکر این شهدا همزمان با ایام فاطمیه در واحدها برگزار خواهد شد.

ردیف	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
نام واحد	واحد پیشوا ورامین	واحد قوجان	واحد بردسکن	واحد تایباد	واحد مهدشهر	واحد گرگان	واحد آزادشهر	واحد بوئین‌زهرا	واحد محمودآباد	واحد شهر بابک	واحد انار	واحد رفسنجان	واحد استهبان
تاریخ تشییع و تدفین	۳۰ بهمن‌ماه	۳۰ بهمن‌ماه	۲ اسفندماه	۲۸ بهمن‌ماه	۳۰ بهمن‌ماه	۲۹ بهمن‌ماه	۲۹ بهمن‌ماه	۳۰ بهمن‌ماه	۲ اسفندماه	۳۰ بهمن‌ماه	۳۰ بهمن‌ماه	۳۰ بهمن‌ماه	۵ اسفندماه
تعداد شهدای گمنام	دو شهید	دو شهید	دو شهید	دو شهید	یک شهید	دو شهید	دو شهید	دو شهید	دو شهید	یک شهید	یک شهید	دو شهید	دو شهید

نیمکت خبر

حذف کنکور شرط دارد

حذف کنکور از مهم‌ترین خبرهای آموزش عالی در یک‌ماه اخیر بوده است. طی روزهای اخیر بسیاری از کارشناسان بر حذف کنکور و روش‌های جایگزینی آن تأکید کرده‌اند. دیروز هم وزیر علوم تأکید کرد بحث حذف کنکور باید با جایگزینی یک مدل جدید برای سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها به‌ویژه رشته‌هایی که داوطلبان به‌علاقه‌مند زیاد دارند، صورت گیرد. به گزارش «مهر» منصور غلامی در باره آخرین وضعیت حذف کنکور گفت: «حذف کنکور برنامه‌ای است که بر عهده مجموعه آموزش و پرورش، وزارت علوم و ستاد اجرایی نقشه جامع علمی کشور قرار داده شده و تکلیف قانونی است. از یک طرف حذف کنکور فعلی و از طرف دیگر ارائه جایگزین برای آن پیش‌رو قرار دارد، بنابراین باید یک فرصت به بخش دانش‌آموزی داده شود تا دانش‌آموزان برای ورود به دانشگاه‌ها طرح جدید آشنا شوند و از طرفی فرصتی نیز به آموزش و پرورش داده شود تا طرح جدید را برای دانش‌آموزان ارائه کند.»

تجمع دانشجویان علوم پزشکی دانشگاه تربیت‌مدرس

روز گذشته دانشجویان علوم پزشکی دانشگاه تربیت‌مدرس به‌رغم پیگیری‌های مستمر از مسئولان ذی‌ربط دانشگاه، در جهت پرداخت موقوفات پرداختی‌شان و عدم دسترسی به نتایج مشخصی، در دفتر ریاست دانشگاه‌ها و استان به تجمع زدند. این دانشجویان تاکنون چندین بار به‌صورت گروهی و انفرادی به‌عدم پرداخت موقوفات اعتراض داشته‌اند که نتیجه‌ای در بر نداشته است. یکی از دانشجویان در این باره به «فرهیختگان» گفت: «متأسفانه هربار دانشجویان اعتراض می‌کنند ریاست و معاونت دانشجویی دانشگاه با توجه به کردن اقدام‌شان، این معضل را مشکلات مالی و کسری بودجه دانشگاه عنوان می‌کنند. متأسفانه روز گذشته هنگام تجمع دانشجویان، دکتر احمدی، ریاست دانشگاه با همراهی تعدادی از مأموران حراست از کنار دانشجویان بابت تفاوتی گذشته و به اتاق جلسات دفتر خود مراجعه کرد. این دانشجو ادامه داد: «با توجه به اینکه دانشگاه تربیت‌مدرس در درآمدزایی پزشکی فعالیت ندارد حقوق این دانشجویان توسط وزارت بهداشت پرداخت می‌شود، این در حالی است که دانشگاه تربیت‌مدرس بسیار پایین‌تر از نرخ مصوب وزارت بهداشت و با تأخیر بسیار به این دانشجویان حقوق پرداخت می‌کند.» او با اشاره به اینکه دانشجویان رشته‌های پزشکی دانشگاه تربیت‌مدرس مانند سایر

و مهندسی، ۲۳ کدرشته کشاورزی و منابع طبیعی، ۱۳ کدرشته هنر و ۹ کدرشته دامپزشکی در روزهای پنجشنبه و جمعه، ششم و هفتم اردیبهشت ۹۷ برگزار خواهد شد.

آغاز ثبت‌نام جذب اعضای هیات‌علمی از امروز

ثبت‌نام نوزدهمین فراخوان نیمه‌متمرکز جذب اعضای هیات‌علمی (پیمانی و طرح سربازی) دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور، مربوط به بهمن ۹۶ پس از سه‌بار تغییر که با دستور وزیر علوم به تعویق افتاده بود از امروز یکشنبه، ۲۹ بهمن‌ماه آغاز می‌شود. بر همین اساس ثبت‌نام متقاضیان عضو هیات‌علمی فراخوان بهمن‌ماه ۹۶ از ساعت ۱۲ امروز یکشنبه، ۲۹ بهمن‌ماه آغاز می‌شود. آن‌طور که محمدضارضوان، رئیس مرکز جذب وزارت علوم اعلام کرده است متقاضیان جذب هیات‌علمی به مدت دو هفته فرصت دارند نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند. به گفته او، وزیر علوم تأکید داشت فراخوان اعضای هیات‌علمی براساس جدول زمانی مصوب فراخوان‌ها انجام شود، بنابراین اعلام کرد باید قبل از پایان بهمن‌ماه ثبت‌نام متقاضیان عضو هیات‌علمی آغاز شود.

با تلاش تیم جراحی قلب بیمارستان بوعلی جوان ۱۵ ساله‌ای از مرگ نجات یافت

امیر جدیدی، رئیس بیمارستان بوعلی از تلاش گسترده و موفق تیم پزشکان و متخصصان جراحی قلب در نجات جان بیمار پانزده‌ساله‌ای در روز پنجشنبه، ۲۶ بهمن خبر داد. اباسط میرزائی، معاون توسعه و منابع بیمارستان بوعلی هم با بیان اینکه انجام موفق این جراحی یکی از رویدادهای نادر در زمینه جراحی قلب باز و بیانگر توانمندی و تخصص علمی پزشکان و حاصل همکاری کادر پرستاری بیمارستان بوعلی است در مورد چگونگی انجام این جراحی کم‌نظیر اظهار کرد: «روز پنجشنبه، ۲۶ بهمن جوان پانزده‌ساله‌ای که به علت چاق‌خوردگی مستقیم به قلب از بیمارستان ضیائی‌بان به بیمارستان بوعلی انتقال یافته بود بلافاصله توسط تیم جراحان بخش قلب تحت درمان قرار گرفت.» او افزود: «در اثر این اتفاق شریان لای‌دی به‌عنوان اصلی‌ترین رگ تغذیه‌ای قلب شریان پس از احیا و برگرداندن ریتم قلب با روش قلب تپنده بدون استفاده از ماشین قلب و ریه تحت تیمی قرار گرفت. متخصصان پس از یک تلاش پیگیر و موفق با پیوند رگ پابه‌رگ اصلی قلب بیمار راحت عمل قرار دادند. سلامت، مدیر بخش قلب بیمارستان بوعلی هم با ابراز امیدواری از نحوه انجام این عمل کم‌نظیر گفت: «بیمار در پی دوره بهبودی در حال حاضر در بخش آی‌سی‌سی بوقلب باز بیمارستان بوعلی کاملاً هوشیار و شرایط عمومی وی بسیار رضایت‌بخش است.»

ثبت‌نام مجدد آزمون کارشناسی ارشد از ۳۰ بهمن‌ماه

مشاور سازمان سنجش آموزش کشور از ثبت‌نام دوباره متقاضیان کنکور کارشناسی ارشد سال ۹۷ از فردا (دوشنبه ۳۰ بهمن) خبر داد. حسین توکلی گفت: «به‌منظور فراهم آوردن تسهیلات لازم برای آن دسته از داوطلبانی که تاکنون نتوانسته‌اند در موعد مقرر در آزمون کارشناسی ارشد ناپویسته سال ۱۳۹۷ ثبت‌نام کنند، این امکان فراهم شده است که این دسته از داوطلبان در روزهای ۳۰ بهمن تا سوم اسفند ۹۶ در این آزمون ثبت‌نام کنند.» مشاور عالی سازمان سنجش آموزش کشور افزود: «آزمون کارشناسی ارشد ناپویسته سال ۱۳۹۷ در ۶ گروه آموزشی و ۱۴۰ کدرشته شامل ۵۴ کدرشته علوم انسانی، ۱۷ کدرشته علوم پایه، ۲۴ کدرشته فنی

